

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil :
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

V. Mateiu: Dezarmare și Securitate.
Alegerea deputaților clerici pentru Adunarea
eparhială din Cluj.
Prof. Dr. G. L. Muntean: Noua dreptate.

Alegerile eparh. din vechiul regat, în discuția Camerei.
Pr. Victor Susa: Iată un ziar dorit, „Calendarul”.
Validarea trecerilor dela Sânmărtin-Măcițaș.
Cronică. — Bibliografie. — Comunicate oficiale.

Dezarmare și Securitate.

Torentului de ură, patimi și calcule meschine ce erupe din sufletul pervertit al popoarelor intrigate de o politică bolnăvicioasă, este greu să-i opui un stavilar rezistent și sigur pentru siguranța și pacea lor.

Omenirea a trebuit să jertfească 10 milioane de vieți — din cele 74 milioane mobilizate — molochului nesăturat de carne de tun; 10 milioane de invalizi infirmi și mutilați să-i susțină în continuă umilire și cerșitorie pentru minimul ajutor la susținerea vieții lor zdruncinate și mizere, alături de 9 milioane copii orfani lipsiți de tată și 5 milioane văduve, — lăsați în grija sorții. La acestea se mai adaugă multe alte pierderi, distrugerii și suferințe lamentabile, și, deasupra tuturor, a trebuit să-și plătească didactrul recerut de marea școală a vieții în suma de *14 mii de miliarde franci francezi* ca să învețe, că și conflictele dintre popoare și state s'ar putea tranșa pe altă cale, fără a mai liferă atâtea jertfe amare tunurilor distrugătoare; experimentând și practica proverbului: „Socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din târg”.

Urmarea firească a acestui dezastru universal să resimte în cel mai pronunțat mod prin criza morală și financiară, izvorul lipsei, necazului și suferințelor nesfârșite, presiunea cărora a mai redus din vanitatea, egoismul, ignoranța și ambițiunile deșarte, readucând oameni — căutători de soluții salvatoare — la sentimente mai umane și conciliante prin ideea salutară și eficace a dezarmării.

Șasezeci și patru de State și-au trimis delegații lor la conferința dela Geneva, pentru ca în momente de însuflețire și cu puteri unite să realizeze opera mare, spre care omenirea își îndreaptă ochii plini de speranța salvării. Căci, dela realizarea acestei opere depinde siguranța și prosperitatea civilizației ei. Mai ales că: „reducerea înarmărilor (este) compatibilă cu securitatea statelor și cu îndatoririle prescrise de angajamentele internaționale” — cum a spus dl Henderson, — iar „securitatea popoarelor nu este în proporție cu puterea lor militară”. Lucrul acesta îl înțeleg desigur și numeroșii delegați ai Japoniei, doar tunurile lor din extremul-orient se muncesc să țină isonul clopotelor dela Geneva pentru a desăvârși aspectul acestei serbări internaționale.

Când în extremul-orient două popoare vechi și de aceeași rasă își discută supremația și interesele lor la gura tunurilor și bombelor distrugătoare de progres și așezăminte, oare delegații lor dela Geneva împreună cu cei ai statelor cointeresate prin legături politice, și complice la acest masacru, se vor fi desbrăcat de haina intereselor și patimilor stropite cu sângele din orient, prezentându-se cu sinceritate și în toată curățenia sufletului, pentru a redă lumii pacea dorită cu atâtea ardoare dela războiu încoace?

Oare reprezentanții tuturor statelor au venit la Geneva mânași cu adevărat numai

de sentimente curate, ca sădind în sufletul semenilor semința iubirei deaproapelui și chiar a dușmanului, care stropită de roua credinței creștine să incolțească și dea viață reală speranței mult amăgite într-o pace și liniște mult dorită? Or poate, au venit mânați numai de presiunea crizei financiare, încercând o soluție de scăpare, ușurându-se de atâtea cheltueli post și ante belice, cari înghit toată munca, strădania și economiile lor. De aici atâtea suspiciuni de vederi, neîncredere, presupuneri și acuze; de aici și vederea tuturor tezelor numai prin prisma intereselor și combinațiilor proprii fiecăruia. Și dela aceste alternative menționate depinde posibilitatea de atingere a scopului atât de dorit și exprimat prin cererile iscălite de atâtea milioane.

Sentimente de o adevărată iubire și iertare creștinească singur pot reda pacea sigură și durabilă, delăturând prejudecățile reacționare și războinice. Or pentru asta ar trebui să aibă fiecare sufletul cristalizat prin filtrul virtuților creștine și desarmat fiecare în parte de armele celor 7 păcate capitale, ca astfel să delătore or ce piedecă s'ar pune în calea unirii și înțelegerii frățești dintre popoare, sub numirea de pace.

Câtă vreme balanța sufletului și rațiunii lor va fi mereu apăsată de povara prejudecăților și intereselor financiare, economice și politice, — lăsând pe planul al doilea impresionantele cereri și dorințe de pace ale popoarelor, — atâtea vreme vor trebui să poarte masca ascunzătoare de adevăr — și masca n'are crezare.

Deci înainte de dezarmarea armamentelor efective și reducerea cheltuelilor militare vizibile — cari sunt un exponent și mijloc de exteriorizare al mișcărilor sufletești — trebuie o dezamare sufletească de toate armele invizibile ce se ascut în ascuns. Câtă vreme această dezarmare va fi parțială, redusă la armamentul vizibil, neglijând cu nepăsare armele pornirei sufletești, simplele registre și statistici vor fi o iluzie optică, iar după ascunzișul lor sub diferite ramuri ale sportului se vor face mereu aceleași pregătiri — de lovituri neașteptate — pentru asigurarea nesiguranței.

Delegații dela Geneva își vor prezenta la bară propunerile lor bazate pe dorința unanimă de pace, prevăzute fiecare cu clau-

zule și amendamente bine ticluite, pentru a redă lumii pacea, fără putere însă de a pune capăt tragediei, care se continuă în extremul-orient, schimbându-și neconturbat tablourile fioroase.

Pentru a pune capăt acestei lupte crâncene, care ușor poate lua proporții mai mari prinzând în angrenajul ei alte popoare suspicionate de amestec, și pentru a-și îndeplini cu adevărat misiunea sincer dorită a siguranței și păcii, delegații ar trebui să aprofundeze mai bine Evanghelia de care s'a făcut uz în catedrala din Geneva și în fericirile din predica de pe munte vor afla răspuns la nedumeririle lor, ținând cont de a III-a fericire care sună: „Fericiți cei blânzi că aceia vor moșteni pământul“. Din „Beatitudinile“ lui Cesar Frank concertate cu aceeași ocaziune încă trebuia reținut un pasagiu foarte elocvent și potrivit împrejurărilor:

„Abjurați ura și dușmănia. Sufletul vostru învețe sfânta milă. Și când a Atotputernicul va veni, judecător sever, să pedepsească crimele pământului umil dar încrezător, îi vei spune: „Doamne, iartă păcătosului! De întreaga mea viață sunt condamnat. Dar totuși sper, căci am iertat!“

Astfel procedând, ei însuși dezarmați de armele ascunse ale politicii și calculelor, mergând pe calea adevărului luminat de farul sincerității, vor da rezultatele așteptate încununat de succes.

Scânteca este aruncată, în ea suflă suflarea unei lumi; de ce ar turna sângele orientului spre a stânge, în loc de ai da puterea focului curățitor de rugină și putregaiul unei mentalități și concepții de suveranitate bolnăvicioasă din trecut.

Orice concepție nouă prinde cu greu rădăcină în sufletul timpului învechit, dar ea trebuie mereu stropită și îngrijită, pentru a-i da viața necesară pentru realizarea atâtor prefaceri și schimbări utile. Apoi ar fi și timpul să realizăm cuvintele mereu cântate la Doxologie, dând; „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“ lucru dorit și plăcut lui Dumnezeu și oamenilor.

Realizarea lui a întârziat deajuns!

V. Mateiu.

Alegerea deputaților clerici pentru Adunarea eparhială din Cluj.

Joi, în 18 Febr. c., s'au făcut alegerile deputaților clerici, în număr de 20, pentru Adunarea eparhială a Episcopiei noastre.

Alegerile au decurs în cea mai desăvârșită ordine, alegătorii preoți având o atitudine demnă, fiind conștii că trimit în Adunarea eparhială pe cei mai vrednici și mai cu autoritate reprezentanți ai săi. Au fost aleși, respective realeși 19 deputați clerici, intrând numai unul nou, prof. Dr. Ioan Vască, rectorul Academiei teologice din Cluj.

Deputații clerici sunt următorii:

Cercul *Cluj*: protoiereu Dr. Ion Lupaș, profesor universitar; cercul *Huedin*: protopop Aurel Muntean; *Hida*: protopop Ioil Ghiurițan; *Tg.-Lăpușului*: protodiacon Dr. Ioan Vască; *Baia-mare*: protopop Nicolae Vasiu; *Dej*: protopop Zaharie Manu; *Prundul-Bârgăului*: prot. Dr. Andrei Buzdug, prof. de teologie; *Bistrița*: protopop Grigore Pletoșu; *Deda*: protoiereu Dumitru Antal, rev. eparhial; *Reghin*: protoiereu Dr. Vasile Sava, consilier eparhial; *Tg.-Mureș*: protopop Ștefan Russu; *Luduș*: protopop Romul Popa; *Turda*: protopop Iovian Mureșan; *Aiud*: protoiereu Dr. Sebastian Stanca, consilier eparhial; *Baia-de-Arieș*: protopop Vasile Gan; *Albac*: protopop Sorin I. Furdui; *Câmpeni*: protoiereu Andrei Ludu, consilier eparhial; *Abrud*: protopop Petru Popovici; *Zlatna*: pr. Ioan Fodorean și *Alba-Iulia*: protopop Alexandru Baba.

Alegerile pentru deputații mireni sunt în curgere. O parte s'au făcut la 21 Febr. c., altele se vor face la 28 Febr., scrutinul pentru toate la 6 Martie. Până acum s'au semnalat numai în două-trei locuri amestecul unor cluburi politice, încolo au decurs și decurg în liniște, cum și trebuie să decurgă alegerile cu caracter bisericesc. Rezultatul acestor alegeri îl vom comunica la timpul său.

TÂLCUIRI CREȘTINEȘTI

I.

Temător de Dumnezeu să fii omule — e bine.

Fotuși însă — e mai bine — dacă poți să-L și iubești

Dar ne 'ndoios când isbutești

Să-L înviezi întru tine,

Din tot ce există 'n lume — ai pe cel mai mare Bine.

II.

*Acel ce viața-și teme — Cartea Sfântă chiar — ne spune,
O va pierde împreună cu tot ce-a iubit din lume.*

*Cine însă viața 'ntreagă pentru Christos și-o jertfește —
Omorându-și moartea vieții — nemurire dobândește.*

— Dacă — acesta-i adevărul, mă întreb adeseori:

Cea mai înaltă știință

E să știi ca să trăiești — sau e să știi cum să mori?

III.

Dacă soarta te aruncă printre oameni mișei, —

Mai bine să teucidă — decât să trăiești ca ei.

* * *

Fl. Mureșanu

„PREDICA DE PE MUNTE“

Noua dreptate.

(Matei 5, 21—6, 34.)

2. Noua dreptate și evlavia fariseică.

Practica noii dreptăți 6, 1—18.

„Luați aminte milostenia voastră să nu o faceți înaintea oamenilor, spre a fi văzuți de dânșii: iar de nu, plată nu veți avea dela Tatăl vostru, Carele este în ceriuri“ (Mat. 6, 1).

Versul acesta reprezintă introducerea unui nou lanț de idei din Predica de pe munte. Până aci Iisus a talmăcit noua dreptate, luând ca termen comparativ interpretarea rabinică a legii. De aci înainte va pune în paralelă noua dreptate, cu evlavia fariseică, practica noii dreptăți evidențiată în 3 exemple: milostenia, rugăciunea și postul.

Mântuitorul și de astă dată dela început își fixează punctul său de vedere. Exercițiile de pietate, nu-i permis să-și aibă originea în vanitate și amorul propriu, ci trebuie să emane din asceză. Abia atunci vor fi răsplătite în ceriuri.

a) Milostenia.

„Deci, când faci milostenie să nu trâmbițezi înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări în ulițe, ca să se slăvească de oameni. Amin zic vouă, că își iau plata lor.

Iar tu, făcând milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta.

Ca să fie milostenia ta întru ascuns și Tatăl tău, Cel ce vede întru ascuns, Acesta va răsplătiție întru arătare“ 6, 2—4.

Dintre faptele bune, Vechiul Testament mai mult recomandă milostenia. (Lv. 19, 10; Dt. 15 7; Is. 58, 6, 8; Ez. 18, 7; Dan. 4, 24; Prov. 17, 5 etc.) Milostenia este practică pe o scară înținsă și în epoca Mântuitorului, fiind alimentată de credința, că păcatele proprii pot fi șterse printr'un număr anumit de fapte bune, precum reiese din anumite sentințe cu caracter de proverbe: „Milostenia este sarea bogăției.“¹⁾ Departe de Iisus de

¹⁾ Tholuck „Bergrede“ p. 270.

a condamna faptele de milostenie. Voește numai să le curețe de aberațiuni. Aceste constau în faptul, că publicul mare este chemat de mărturie al fiecărui act de milostenie.

Strack-Billerbeck în următorul tablou ne înfățișează practica milosteniei la iudei.

„În toate centrele existau instituții pentru ajutorarea săracilor. Acestora le steteau la dispoziție sume de bani, adunate ca impozit obligator pentru fiecare membru al comunității. Pe lângă impozitul oficial se mai adună mult și din daruri benevole. Aceste de cele mai multe ori erau aduse la cunoștința publică, în sinagogi și case de rugăciuni, sau și ocazional la sărbătorile oficiale cari de obicei se făceau afară pe străzi. Cât e de aproape de vanitatea omenească, ca să jertfească sume mari, numai să se bucure de renume și să fie sărbătorit ca binefăcător al sărăcimii. Întâmpinăm și cazul, când marii mecenaji primesc locuri de cinste, alături de rabini în adunările publice, pentruca astfel să fie văzuți și stimați de mulțime. Că faptele ambiția personală este motivul care determină pe mulți bogătași iudei, să facă daruri pentru sărăcime reiese și din multele neajunsuri cu aceia cari publice au promis, fără ca să-și țină promisiunea. La acești fățarnici a trebuit să se gândiască Iisus când ordonă aderenților săi: când faceți milostenie nu trâmbițați ca fățarnicii în sinagogi“.¹⁾

Căutarea publicității o combate Iisus: „Nu trâmbița înaintea ta“ este o formă figurată de exprimare, ce înseamnă: „Nu lăsa să fie adusă la cunoștința publică fapta ta bună, întocmai cum este trâmbițată anatema asupra cuiva“, sau: Nu aștepta până la Sabbat (la începutul căruia se suna de 6 ori din trâmbiță) ca în văzul tuturor, în sinagogă să pui darul tău în cutia milei“.²⁾ Publicitatea actelor de milostenie, este cu atât mai condamabilă, cu cât mai intenzivă este ambiția din care emană. Și întrucât scopul urmărit de acești oameni îl ajung imediat, în admirația semenilor lor, pentru ei nici nu poate fi vorba de o altă răsplătă.

Cu totul altcum trebuie să decurgă faptele de milostenie la urmașii Domnului. „Stânga nu trebuie să știe ceea ce face dreapta“. Vorbirea improprie de aci ca și în locurile paralele, trebuie să fie iperbolică. Nu vrea să spună Iisus: voi aveți să numărați mai întâi banii de milă, trecându-i dintr'o mână într'alta, ci cu nici un preț să nu afle cel mai apropiat mădular, de cel cu care ați executat

fapta, în ce constă ea. Cu alte cuvinte, nici cel mai intim al vostru nu trebuie să știe că ați făcut milostenie. (Wellhausen dovedește că această formă de exprimare s'a păstrat până azi la arabi).¹⁾ „Milostenia voastră să fie într'ascuns“. Va fi văzută însă cu siguranță de cel ce vede într'ascuns și va fi răsplătită după merit.“²⁾

În ce constă aceea răsplătă, ne spune locurile Mt. 19, 29; 25, 46: viața vecinică.

(Va urma)

Prof. Dr. G. L. Muntean.

Alegerile eparhiale din vechiul regat, în discuția Camerei.

Amestecul patimilor politice în alegerile eparhiale din vechiul regat, a provocat în multe locuri scandaluri, ba chiar ilegalități, încât unii parlamentari s'au simțit datori să le denunțe dela tribuna Camerei.

Detestăm cele întâmplate și ca să cunoască și cetitorii noștri urețenia lor, reproducem după „Universul“ resumatul debaterilor parlamentare, în cari s'a vorbit despre acestea:

DI A. Calinescu, vorbește în chestia alegerilor eparh., unde s'a făcut numai politică.

DI C. Dimitriu, în ceeaș chestiune, afirmă că alegerile au fost pătate de intervenția organelor prefectoriale, cu toate că ministerul de interne dăduse ordine contrarii. Astfel prefectul jud. Dâmbovița, N. Ciornei, a dat un ordin circular subalternilor ca să se pună toată stăruința pentru reușita candidaților guvernului. Orice abateri va fi pedepsită cu destituirea.

Pr. V. Alexe: Preoții ca și militarii trebuie să stea în afară de orice bănuială. La alegerile eparhiale preoții însă au dat dovada unor rele moravuri politice. La Găești s'au petrecut adevărate scandaluri. Cere să i se pună la dispoziție dosarele relative la această alegere.

DI D. R. Ioanițescu: Pentru a se evita lupte, am propus I. P. S. Patriarh ca în

¹⁾ H. Gressmann și E. Klostermann op. cit. p. 197.

²⁾ La protestanți s'a pus întrebarea dacă expresiunea într'ascuns se referă la „a vedea“ sau la „a răsplăti“. Aderenții primei păreri se provoacă la sentința rabinică: „dacă cineva se ascunde, ca să se ocupe într'ascuns cu Thora, voi face (răsplata lor) cunoscută oamenilor“. Bischoff „Jesus und die Rabbinen“ 72; Wettstein I. 321; cf. H. Gressmann și E. Klostermann op. cit. p. 197. „Aderenții ultimei aduc sentința: „ei lucrează într'ascuns, însă acela care stă într'ascuns, cel prea înalt și-a îndreptat fața spre ei“. ibd. E. Klostermann....

¹⁾ Strack-Billerbeck, op. cit. p. 388.

²⁾ Bischoff, „Jesus und die Rabbinen“, p. 69.

aceste alegeri să se propună preoți din toate partidele.

Dl *Artareanu* protestează contra afirmărilor dlui Ioanițescu, că partidul liberal s'a amestecat în alegeri.

Dl *N. Iorga* găsește că a fost fericită ideea dlui A. Lapedatu de a dota biserica noastră cu un parlament al său. Am rugat pe toți prefecții să nu se amestece. Numai doi prefecți nu m'au ascultat. Menirea propopului nu este de a îndeplini dezonoratul rol de agent electoral. Un spectacol profund desgustător au prezentat aceste alegeri cari nu s'au deosebit cu nimic de cele politice. Promit că voi modifica legea. O comisie de magistrați va cerceta și supraveghea pe viitor aceste alegeri. Măcar laicii de pe aceste bănci să îndrepte moravurile pe care biserica trebuia să le îndrepte singură.

Dl *Al. Lapedatu* (lib.): Discuțiunea aceasta trebuia evitată, potrivit legii de organizare bisericească. Tot ce s'a discutat aici intră în competența adunărilor eparhiale. Toate protestele trebuiau prezentate comisiunii de verificare, care avea să le examineze, și dânsa prin votul său trebuia să sancționeze toate neregulile. Numai după ce s'ar fi constatat, că adunările eparhiale n'ar fi dat sancțiunile convenite pentru eventualele abateri, cari s'ar fi făcut, aveai dreptul să cereți ministrului de resort să intervie. Discuția adusă aici e și penibilă și păgubitoare.

Dl Lapedatu dă apoi o serie de lămuriri asupra concepției care stă la baza noului regim de organizare a bisericii ortodoxe.

Să nu vă surprindă că într'o țară în care nu se pot concepe alegeri de orice fel, decât numai în spiritul acela pasionat, ultra pasionat, în care se petrece toate alegerile aici și profesionale și parlamentare și chiar și acelea bisericești, nu se pot emancipa de sub această nefericită educație și de sub această nefericită concepție. Să fim mulțumiți că în cele mai multe județe alegerile s'au petrecut în chip normal și să stăruim cu toții ca vechile moravuri cari mai dăinuiesc pe ici pe colo să fie stârpite.

În încheiere dl Lapedatu propune dlui prim ministru, că dacă are de făcut unele obiecțiuni în privința alegerilor eparhiale, să sesizeze Congresul național bisericesc,

care are căderea să aducă modificări actualei legi de organizare bisericească.

Dl *N. Iorga*: Eu cred că adunarea deputaților poate și trebuie să se ocupe de orice interesează în general bunul mers al țării. Arătând felul cum s'au desfășurat aceste alegeri, spune că un preot care a ridicat o biserică, a obținut un singur vot, pe când candidatul politician a obținut 160.

Dl *Dr. Lupu* spune că legea cultelor constituie un vădit progres prin faptul că participă și mirenii la rezolvarea problemelor bisericii. Dar dl prim ministru trebuie să modifice legea în sensul ca să nu candideze la alegerile eparhiale decât acei cari s'au spovedit și împărtășit...

Dl *Iorga*: Dacă voi pune această clauză în lege, vor fi unii cari se vor împărtăși cu câte două pătore!

Iată un ziar dorit, „Calendarul“

La 24 Ianuarie a. c. a apărut, în București, sub conducerea dlui Nichifor Crainic, un nou ziar politic și de cultură românească: „Calendarul“.

Spre deosebire de alte cazuri, când apare vr'un ziar, ieșirea în lume a „Calendarului“ a stârnit legitime bucurii, dar a produs în unele locuri și mari îngrijorări.

Întâiu, pentru că, noul ziar, vine cu gândul bun să lupte pentru ieftinirea vieții și începe prin a se vinde, el însuși, mai ieftin ca altele: numai cu 2 Lei exemplarul, pentru care motiv marile cotidiene din capitală s'au coalizat împotriva lui.

Apoi a produs bucurie și pentru că a început și nu fără rezultat, să descopere pe toți aceia, cari cartelați au stors, fără milă, punga funcționarului și a plugarului deopotrivă, ținându-ne pe toți în aceeași situație a lipsurilor de azi. „Calendarul“ taie rana la locul durerii și află că *proveniența crizei de azi, este a se căuta în disproporția dintre prețul muncii agricultorului și acela al industriei organizată și hrăpăreață.*

Dar „Calendarul“ vine cu ceva mult mai de valoare și înscrie în programul său: *curățirea moravurilor noastre publice și propagarea culturii românești de esență creștină.* Prin asta noul organ devine un factor

de netăgăduită importanță întru formarea conștiinții întregului popor.

Pentru că într'adevăr, politica așa cum a început să se facă de-o vreme încoace, a compromis însuși senzul și vitalitatea ei. În loc ca poporul să fie condus astfel ca să se lase cu încredere în grija conducătorilor săi, a ajuns să atace însăși instituțiile noastre, pentru conducătorii lor.

Iar în chestiunile culturale s'au furișat, să ne dea învățături, oameni, cari sau nu au nimic comun cu ele, ori le pervertesc, încât nu mai poți recunoaște ce e românesc de ce e strein.

În religie, spiritul conducător era cel rău.

Pentru că în timp ce creștini ca dl Nae Ionescu, isbeau biserica noastră din Ardeal, înjosită secole de-arândul, de catolicismul așa zis luminat (?), românii nebotezați dela o anumită presă, susțineau falșitatea ortodoxiei noastre și tăgăduiau divinitatea lui Hristos.

Iată ce am văzut câțiva ani în rând. Și iată de ce bucuria noastră e mare acum, când apare un astfel de ziar.

Directorul său, distins profesor de teologie și literat, ne spune, că nu vrea ca ziarul să fie ca o simplă „prăvălie de vorbe“ iar ziaristul ca un teșghetar.

Domnia Sa vrea un ziar creștin!

Iată ceea ce și Preoțimea dorește demult. Și dl Nichifor Crainic, e prea cunoscut din publicațiile sale de până acum, mai ales din „Gândirea“ și n'avem nici un motiv să ne îndoim de tăria și puritatea credinții sale, de aceea îl felicităm din toată inima pentru înaltul său gând.

Fie „Calendarul“, ziar creștin, apere biserica noastră strămoșească de uneltiri dușmănoase, și-atunci Preoțimea îl va sprijini și-i va fi recunoscătoare.

Pr. Victor Susa, Năsăud.

Validarea trecerilor

dela Sânmărtin-Măciș.

Pentru întrelăsarea unor formalități din partea unui notar neglijent, episcopia unită de Gherla, prin Popa Man, a cerut ocuparea cu jandarmi a bisericii din Sânmărtin, trecută de-odată cu credincioșii în patrimo-

niul parohiei ortodoxe. La intervențiile dlui prefect de Cluj, care încă era de aceeași părere cu Popa Man, Ministerul Instrucțiunii și Cultelor a dat următorul răspuns:

„Ministerul Instrucțiunii Publice și al Cultelor, Direct. Cultelor. Nr. 209.304/18, 207/1931 din 16 Ianuarie 1932. Domnule Prefect, Referindu-ne la adresa Dvs. Nr. 16820/1931, avem onoare a Vă face cunoscut că întrucât cele 180 persoane din comuna Sânmărtin, cari au făcut ofițerului stării civile din localitate declarații de trecere dela cultul unit la cel ortodox, n'au revenit în termen de 30 zile asupra declarațiilor de trecere, acestea sunt a se considera valide. Faptul că ofițerul stării civile n'a înaintat procesele verbale de trecere în copie, în termen de cel mult opt zile dela data declarațiunii, preotului unit din Măciș, nu poate constitui un motiv pentru a declara trecerile ca nevalide, deoarece trimiterea copiei este numai o formă de procedură care trebuie îndeplinită din oficiu de către ofițerul stării civile și dacă din ignoranța sau neglijența acestuia nu s'a îndeplinit la timp, ea poate fi complectată și ulterior fără ca să invalideze însuși actul de trecere care s'a produs de către cei interesați cu respectarea formelor legale, adică cu declarația de trecere și cu dresarea procesului verbal asupra declarației făcute. Și cum în termen de 30 de zile nu s'a revenit asupra declarațiilor de trecere, acestea rămân valide. Restul formalităților: ca trimiterea în copie a procesului verbal la preotul de unde a trecut, precum și modificările necesare în registre, sunt acte de procedură cari trebuiesc îndeplinite din oficiu și nu pot împiedeca însuși actul de trecere. În consecință, Vă rugăm să binevoiți a lua măsuri ca ofițerul stării civile din Sânmărtin să trimeată ulterior copie după procesul verbal de trecere, preotului unit din comuna Măciș, Nicolae Opriș, și să introducă totodată schimbarea de cult în registrele stării civile, cunoscând că Ministerul, pentru motivele arătate mai sus, le consideră legale. Se înapoiază dosarul primit pe lângă adresa Dvs. Nr. 16820/1931.
P. Ministru: Indiscifrabil.

P. Consilier: Indiscifrabil.“

CRONICĂ

Salariile preoților din eparhia noastră, pe luna Ianuarie, după repetate și insistente intervenții, au fost încasate și se pot ridica de către P. On. protopopi, iar dela oficiile protopopești On. preoți.

Conferință. În ziua de Duminică, 28 Februarie c., în cadrele conferințelor organizate de Societatea ortodoxă națională a femeilor române, filiala Cluj, în sala IV a Universității, dl Dr. Orest *Bucevschi*, profesor de teologie, va ține o interesantă și instructivă conferință, vorbind despre „*Acțiuni subterane*“. Intrarea liberă.

Dragoste de frate. Între hotărârile aduse de Adunarea de toamnă a Societății preoțești „*Renașterea*“, secția județului Vâlcea, publicată în revista cu acelaș nume din Ianuarie 1932, am aflat și următoarea hotărâre: „S'a aprobat un ajutor de 10.000 Lei, pentru clădirea unei Biserici ortodoxe în Sighetul-Marmației.“ Este rodul propagandei făcute de dl prof. Simon din Turnu-Severin. Mulțumim fraților Vâlceni pentru dragostea de frate ce o arată credincioșilor noștri din Maramureș.

Cărți de predici sistematice. Stăreția Sf. Mănăstiri Neamțu din Moldova, prin revista sa periodică „*Cartea bună*“, anunță pe on. preoți, că în tipografia acestei Mănăstiri, vor apare 6 volume de predici, anume întocmite pentru a fi de folos preoților noștri dela sate. Volumul întâi va cuprinde 75 predici catihetice, despre Credința creștină (tălmăcirea crezului), despre Nădejdea creștină (tălmăcirea Tatălui nostru și a celor nouă fericiri) și despre Dragostea creștină (tălmăcirea celor 10 porunci). Volumul al doilea va cuprinde cuvântări apologetice asupra adevărurilor fundamentale ale religiunii creștine ortodoxe. Volumul al III-lea cu 57 cuvântări la Postul mare. Vol. IV, cuvântări liturgice, Dumnezeu și dreptatea lui, cuvântări despre natură. Vol. V, Pe urmele lui Christos și vol. VI, Un păstor model (pastorală în practică). Fiecare volum va costa 80 Lei. Volumul întâi se anunță a fi de aproape 500 pagini. Cărțile se pot obține numai prin abonament, tri-

mițându-se costul la Cuv. monah Ghenadie Pipirigeanu, cassierul Mănăstirii Neamțu, jud. Neamțu. — Îndemnăm pe preoții noștri să se aboneze. Abonamentele se pot face și prin intermediul redacției noastre, dar mai bine prin oficiile protopopești, trimițând banii mai mulți de-odată.

Care este starea șoselelor în țară. În legătură cu discuția legii drumurilor și re'introducerea prestației în natură, dl ministru V. Vâlcovici, a spus că lungimea șoselelor în Țara românească este de 125 mii klm. Din aceștia numai 59.000 klm. sunt pietruite. Restul sunt nepietruite și nu sunt utilizabile, decât pe timp uscat. Din cele 59.000 klm. șosele împietruite, avem cam 6000 klm. șosele bune, 28.000 klm. mediocre și 15.000 klm. rele. Chiar și cele mediocre sunt pe alocuri necirculabile. Din aceasta vedem că starea șoselelor este mai mult decât lamentabilă. Refacerea lor e o problemă. Prestația în natură dacă va fi utilizată cu pricepere, nădăjduim că va aduce o simțitoare îmbunătățire șoselelor.

Cununie cu certificat medical. În întreagă lumea s'a discutat și se discută introducerea obligativității mirilor de a prezenta înainte de cununie certificat medical că sunt deplin sănătoși trupește. Grecia a legiferat acest lucru și obligă pe preoți ca să nu celebreze taina sf. cununii, dacă tinerii nu vor prezenta certificat medical care să dovedească completa lor sănătate și posibilitatea de a se căsători. Notăm că în Grecia nu există căsătorie civilă. Convenienții sunt aspru pedepsiți. Așteptăm să se voteze și la noi o astfel de lege, căci s'ar preveni multe nenorociri familiare.

BIBLIOGRAFIE

Priviri istorice asupra învățaturii și duhului bisericii ortodoxe, de Alex. Sturdza, boier moldovean, consilier de stat. Trad. de I. I. Beleuță, prof. la Academia teologică „Andreiana“. Făgăraș 1931, pag. 150. Lei 60. — În timpul de față, când un satanic curent se opintește din greu ca să otrăvească sufletul neamului nostru cu felurite doctrine străine celei propovăduite de Fiul crucificat al lui Dumnezeu și pe care Biserica noastră ortodoxă, mucenica ocroti-

toare a sufletului românesc, a păstrat-o totdeauna în forma ei curată, traducerea de mai sus a păr. prof. *Beleuță* dela Sibiu, merită toată lauda și atenția românilor. Meritul traducătorului e cu atât mai mare, căci cartea cu titlul de sus, fiind scrisă, adevărat, de un român, însă în original într-o limbă străină, era prea puțin cunoscută la noi, deși trebuie să intereseze de aproape pe fiecare bun român. Căci din lectura ei se poate sorbi și pătrunde toată dulceața și frumusețea doctrinei adevărat creștine, păstrate cu atâta statornicie de Biserica noastră ortodoxă, care „n'a pactat nicidecum cu eroarea și patimile, pe când deviația dogmatică și rituală se găsește toată de partea Apusului.” Și numai menționarea simplă a chestiunilor tratate în cartea aceasta, poate arăta tuturor în mod suficient importanța ei. În introducere se înfățișează religiunea în raporturile ei cu legile fundamentale ale societății, arătându-se armonia care există între revelație, natura omenească și ordinea socială. Apoi se tratează despre sf. Treime, răscumpărare și pedepse, sf. taine, cult, ierarhie, viața ascetică, despre influența Bisericii ortodoxe asupra diferitelor popoare, despre toleranță în general și aplicarea acestui principiu în Biserica răsăriteană. — Însemnătatea chestiunilor tratate în spiritul celei mai perfecte obiectivități, precum și frumusețea limbii întrebuințate de traducător, sunt recomandăția cea mai bună pentru carte. Și noi ne facem plăcuta datorie de a o recomanda tuturor, iar folosul îl va simți ori-cine va citi-o.

O. B.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 1064—1932.

Comunicat Oficial

către toate oficiile protopopești și parohiale.

Art. 6 § 3 din Legea timbrului, cu privire la scutirea de impozitul de echivalent s'a modificat prin noua lege publicată în Monitorul oficial Nr. 1—1932 în sensul, că: „Sunt scutite de plata impozitului asupra bunurilor de mână moartă: imobilele parohiale ale culturilor religioase întreținute de Stat, cari nu produc nici un venit. Se

vor considera ca atare și clădirile și terenurile de cultură până la întinderea de 6 hectare, date spre folosință personală slujitorilor cultului pentru complectarea salariului”. — Îndrumăm deci organele parohiale să ceară scutirea *caselor și sesiunilor parohiale și cantonale* de impozitul echivalentului.

Cluj, la 18 Februarie 1932.

Consiliul eparhial.

Nr. 1174—1932.

Comunicat oficial.

Pentru ca preoțimea să poată da informații celor ce își exprimă dorința de a se călugări, comunicăm următoarele deslușiri primite dela Arhiepiscopia Bucureștilor, cu rezoluția Nr. 610—1932:

„Știut fiind, că Mănăstirile, mai cu seamă cele de călugărițe, nu au mijloace de existență și călugărițele se întrețin din munca lor, nimeni nu poate fi primit în mănăstire fără ca să aibă barem în parte asigurate mijloacele de întreținere sau să prezinte garanții că prin munca sa ar putea să producă atât cât îi trebuie ca să trăiască.

La aceasta nu se poate ajunge decât atunci când aspirantele la călugărie își vor găsi singure Mănăstirea, la care ar dori să se retragă, tratând direct cu stareța Mănăstirii, care la rândul ei dacă i se pare că candidata ar corespunde vieții călugărești, o recomandă vre-unei călugărițe, care ar avea nevoie de o ucenică și numai după aceea, după un oare-care timp, convingându-se de înclinațiunile candidatei, cere Sf. Arhiepiscopii ca să-i aprobe primirea în Mănăstire.”

Cluj, la 24 Februarie 1932.

Consiliul eparhial.

NOU! A apărut: NOU!

CARTEA DE RUGĂCIUNI

„PAINEA VIETII“

ediție nouă, refăcută și complectată.

Prețul Lei 30— plus porto postal.

Se află de vânzare la Librăria Eparhială

Cluj. Piața Cuza Vodă Nr. 6. Cluj.